

חוברת כ"ט, ישיבה רצ"ה
— שאילתות ותשובות (ש. תמיר, דיין, כהן-צידון, סרדינס, אבנרי) —

7. מספרן של המרות הפסקת האש

מצד הצבא הירדני

חבר-הכנסת ש. חמיר שאל את שר הבטחון ביים י"ז באייר תשכ"ח (15 במאי 1968):

אבקש את כבוד השר להשיבני:

מהו מספר ההפרות שהפר הצבא הירדני את הסכם הפסקת האש בין ישראל לבין ירדן, מאז תום מלחמת ששת הימים?

שר-הבטחון מ. דיין:

מסוף יוני 1967 ועד 4 ביוני 1968 — 165 הפרות.

8. תשלומים קבועים מטעם המלך חוסיין

לתושבים בעלי מעמד חברתי

ביהודה ובשומרון

חבר-הכנסת ש. כהן-צידון שאל את שר הבטחון ביים כ"ב באייר תשכ"ח (20 במאי 1968):

מתוך שיחות עם אישים ערביים תושבי ירושלים, יהודה ושומרון מתברר —

א. המלך חוסיין ז/או השלטונות ברבת-עמון מעבירים כספים לעסקנים מסויימים ביהודה ובשומרון, במטרה לממן רשת של מודיעין להכשלת כל ניצני שיתוף-פעולה בין אישים אלה לבין שלטונות ישראל;

ב. ראשי עריות ומועצות, עורכי-דין, מורים ועתו-נאים מקבלים תשלומים עונתיים קבועים כדי שיוכלו להתרנס בתקופה בה הם מקיימים מעין ניתוק כל קשר עם שלטונות ישראל והם מעודדים ניתוק זה;

ג. המימון הזה הוא כמעט הגורם היחיד המאפשר קיום זיקת חוגים בעלי השפעה למלך חוסיין ולשלטונות רבת-עמון, ובלעדי היתה האוכלוסיה הערבית ביהודה ובשומרון פונה עורף מזמן למלך חוסיין ומעודדת עסק-נים המוכנים למצוא נוסחת הידברות עם שלטונות ישראל;

ד. מימון זה מתאפשר על-ידי התרת תנועת אי-שום, סחורות וכספים בין יהודה ושומרון לבין מחוזות מעבר לירדן ללא ביקורת קפדנית.

כבוד השר מתבקש להשיבני:

1. הנערכה חקירה על אודות טיבו, היקפו, מקורו וחלוקתו של המימון שמדובר עליו במבוא לשאילתתי זו?

2. אם נערכה חקירה כאמור לעיל — מה העלתה חקירה זו?

שר-הבטחון מ. דיין:

1. כן.

2. חקירתנו אימתה את הנאמר בסעיף א' וב' שבמבוא לשאילתתך; אין אימות לנאמר בסעיף ג'.

היו"ר מ. סרדינס:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת כהן-צידון.

שלמה כהן-צידון (גח"ל):

האם יש מדיניות לא לנקוט צעדים העשויים להיר-אות כשיטה גלויה מטעם ישראל להכשיל נסיון של הטלת השפעה של המלך חוסיין בחלקים מסויימים ביהודה ובשומרון?

שר-הבטחון מ. דיין:

אם הבנתי נכון, השאלה היא אם יש לנו מדיניות שלא להראות את התנגדותנו להשפעתו של המלך חוסיין בגדה. ההיפך בדיוק, ואני מזכיר לשואל את המקרה שאסרנו את חזרתו של אזרח ירדני תושב ירושלים, שנשבע אמונים לחוסיין כחבר הסנאט בירדן, לגדה המערבית.

9. מידת חוקיותו של נסיון ההתנחלות בחברון

חבר-הכנסת א. אבנרי שאל את שר הבטחון ביים כ"ג באייר תשכ"ח (21 במאי 1968):

1. האם נסיון ההתנחלות (התיישבות קבוצת היהודים בבית-המלון תוך הכרזה על כוונתם להשתקע בחברון) תואם את הצווים שהוציאו מפקדי צה"ל בשטחים המוחזקים?

2. אם אינו תואם את הצווים הנ"ל — האם נקטו שלטונות צה"ל אמצעים כל-שהם כלפי הקבוצה הנ"ל?

3. אם כן — מה היה טיבם של אמצעים אלה?

שר-הבטחון מ. דיין:

קבוצת האנשים שהשואל מדבר עליהם פעלה ופוע-לת בהתאם לצווים שהוציא הממשל הצבאי.

היו"ר מ. סרדינס:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי (העולם הזה — כוח חדש):

כבוד השר, האם נכון שקבוצה זו שיקרה לשלטו-נות צה"ל כאשר באה לחברון ואמרה שהיא באה לארבעים ושמונה שעות בלבד, והפרה את התחייבו-ותיה?

שר-הבטחון מ. דיין:

כאשר באה הקבוצה, היא אמרה שבאה לחוג את חג הפסח, אחרי-כך נשארה. אם אמרה זאת על מנת להטעות או לא — אני אינני בוחן כליות ולב. אבל בשעת בואה לא היה קיים החוק ולא היתה קיימת התקנה שלשליה ארוכה יותר דרוש אישור. תקנה זו הוצאה לאחר של הקבוצה, היא הוצאה רטרואק-טיבית, וחברי הקבוצה מילאו שאלון ובקשה שיכירו בהם בתור יישובי קבע בחברון. הממשל אישר את בקשתם לפי החלטת הממשלה. כלומר הם הגישו בקשה והבקשה שלהם אושרה.

לחלק הראשון — נכון שכאשר הם באו, הם אמרו שבאו לחג הפסח, אבל אז לא היתה שום תקנה המגבילה את משך שהותו של אזרחי ישראל בגדה.

10. מסירת כלי-נשק למתנחלים בחברון

חבר-הכנסת א. אבנרי שאל את שר הבטחון ביים כ"ג באייר תשכ"ח (21 במאי 1968):

ביים 16 במאי 1968 נתן קצין צה"ל, בדרגת סגן, בבית המושל הצבאי בחברון שיעור ב" F. N, וזה לקבוצת אנשים הנמנים על החבורה שבאה להתנחל בחברון. כן צוידה הקבוצה לאחר מכן ברובי F. N.

שאלותי הן:

1. האם העובדה הנ"ל נבדקה ואושרה ככנונה?

12. תגובה על דברי ראש עיריית שכם על שיטת עינויים בחקירת אנשי „אל-פתח“

חבר-הכנסת ש. תמיר שאל את שר הבטחון ביום כ"ד באייר תשכ"ח (22 במאי 1968):

בעתונות מורסם ציטוט דברים של ראש עיריית שכם, בהם נאמר כי שלטונות הבטחון הישראליים נוקטים שיטת עינויים לצורכי חקירת אנשי „אל-פתח“. אבקש את כבוד השר להשיבני:

1. האם נוקטים שלטונות הבטחון שיטות עינויים לצורכי חקירת אנשי הארגונים החתרניים?
2. אם לאו - אילו צעדים ננקטים נגד ראש עיריית שכם בגין דבריו אלו?
3. מה הן ההוראות שניתנו לכל דהגות הפיקוד בדבר דרכי חקירתם של אנשי הארגונים החתרניים, ואלו החשודים בהשתייכות או בקשר לארגונים אלה?

שר-הבטחון מ. דיין:

1. לא.
2. איננו נוקטים כל צעדים.
3. ההוראות הן שלא לחרוג מדרכי החקירה המקובלות בישראל והן אוסרות כל עינוי, מכות והתעלות.

13. תשלומי ממשלת ירדן לנכבדים ביהודה ובשומרון

חבר-הכנסת י. תמיר שאל את שר הבטחון ביום כ"ד באייר תשכ"ח (22 במאי 1968):

ממשלת ירדן מוסיפה לשלם משכורות לנכבדים, ראשי ציבור ומי שהיו פקדיה וזעתה הם תושבי יהודה ושומרון.

סופרי עתונים מוסרים שלאחרונה אף מחרם כסף-משכורות זה-בנדיבות יתירה.

בקשר לדיעות אלו אבקש את השר להשיבני:

1. האם הן נכונות?
2. אם כן, מה דין מקבל „משכורות“ אלו ומהו המספר הנאמד של המקבלים?
3. בכמה אומדים את סכום ה„משכורות“?

שר-הבטחון מ. דיין:

1. התשובה חייבת בעיקרה.

2-3. אין בידינו נתונים מהימנים. לפי הערכה גסה מדובר בין 500 ל-1,000 איש ובסכום של 20-30 אלף דינר לחודש.

14. איסור על צנתנים משחררי מורת ירושלים לערוץ צעידה בתוואי השחרור

חבר-הכנסת ש. תמיר שאל את שר הבטחון ביום כ"ט באייר תשכ"ח (27 במאי 1968):

נמסר לי מפי צנתנים משחררי ירושלים, כי לאחר מתן היתר לקיום מפגש צנתנים משחררי ירושלים ובני משפחותיהם וצעידה משותפת בתוואי השחרור - נאסר הדבר עליהם מטעם שלטונות הבטחון.

2. האם אנשי הקבוצה הנ"ל חויילו לצה"ל?

3. בתוקף מה ניתן להם השיעור הנ"ל?

4. מי החליט לצייד את אנשי הקבוצה ברובי F. N. (רובה שירות של צה"ל) ובתוקף מה?

שר-הבטחון מ. דיין:

1. כן.
2. לא.

3 ו-4. הימשל הצבאי, לפי הוראת המטכ"ל, מסר להם מספר כלי-ינשק לאבטחה עצמית, והדריך אותם בשימוש בו. לאחר העברת האנשים ממלון פארק למשטרת חברון הוחזרו כלי-הינשק למימשל.

הי"ר מ. סרדינס:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי (העולם הזה-כוח חדש):

כבוד השר, האם כבוד השר או מישהו אחר קיבל תלונה מן השייך אל-גי'אעברי, שחלק מאותם אנשים השתמשו בנשק זה כדי להטריד אותו, עקבו אחריו במשך ימים ולילות ולא נתנו לו מנוח במשך כמה ימים?

שר-הבטחון מ. דיין:

מה שאמר השייך אל-גי'אעברי היה הרבה יותר צנוע מן התיאור של חבר-הכנסת אבנרי. הוא לא אמר שעקבו אחריו ימים ולילות. הוא אמר שבניגוד לכללי הנימוס נכנסו לביתו כשנשק על אזורם, לא שהם הוציאו אותו או השתמשו בו. לא נהוג להיכנס לביתו של מארח כאשר הנשק בידיהם. זו היתה תלונתו.

11. העברה לקהיר של תזכיר ראש עיריית חברון נגד חידוש הישוב היהודי בעיר

חבר-הכנסת ש. כהן-צידון שאל את שר הבטחון ביום כ"ג באייר תשכ"ח (21 במאי 1968):

בהאזיני לשידור מקהיר בתאריך 13 במאי 1968, שמתי לב שתוכן מסמך שחובר על-ידי ראש עיריית חברון אל המושל הצבאי באזור (אמנם שידור קהיר ציין שהמסמך תתם על-ידי נכבדי חברון) צוטט במלואו. המדובר בטענות ראש עיריית חברון נגד חידוש הישוב היהודי בחברון.

כבוד השר מתבקש להשיבני:

1. הנערכה חקירה על אודות זהות המעביד מסמך זה?
2. אם התשובה לשאלה 1 חיובית, מה העלתה חקירה זו?
3. אם התשובה לשאלה 1 שלילית, מדוע לא נערכה חקירה זו כדי לשים קץ לפעילות החתרנים הנמצאים בארץ-ישראל (לרבות מחוזות יהודה ושומרון בתוכה)?

שר-הבטחון מ. דיין:

- 1-2. התשובה שלילית.
3. לא סברתי שיש עניין בכך.

חוברת כ"ט, ישיבה רצ"ה

—שאלות ותשובות (ש. תמיר, ד"ר, מיקוניס, ורדיגר, י. תמיר); הצעות לסדר-היום (סרדינס, שורש) —

2. אם כן, מדוע לא ניתן אישור מתאים לקיום כנס זה ביום כ"ח באייר תשכ"ח בירושלים?
3. מתי והיכן יתקיים כנס זה?

שר-הבטחון מ. דיין:

- 1-2. ראה התשובה שהשיבותי היום על שאלתה של חבר-הכנסת שמואל תמיר באותו נושא עצמו.
3. הוא נערך ברמת-גן ביום ה', 6 ביוני 1968.

17. איסור על קציני צה"ל לנאום בחגיגות לציון מלאת שנה לשחרור ירושלים

חבר-הכנסת א. ורדיגר שאל את שר הבטחון ביום כ"ט באייר תשכ"ח (27 במאי 1968):

לפי ידיעות, שנתפרסמו בעתונות, בוטל האישור שניתן לכמה קציני צה"ל להופיע באירועים שונים הקשורים בחגיגות לציון מלאת שנה לשחרור ירושלים.

אודה לכבוד השר אם ישיביני:

1. האם נכון הוא שהאישור, שניתן קודם, בוטל אחר כך?
2. אם כן, מדוע בוטל?

שר-הבטחון מ. דיין:

את ההחלטה האומרת שקציני צה"ל לא ינאמו באירועים אלו קבעתי אני, והסיבה לכך היא כי לא ראיתי צורך חיוני בנאומים אלה ומאידך גיסא עלול היה להיות לדבר הד שלילי.

18. שמועות על נפילת חיילי צה"ל בשבי היירדנים בזמן מ"בצע כראמה

חבר-הכנסת י. תמיר שאל את שר הבטחון ביום ב' בסיון תשכ"ח (29 במאי 1968):

בשטחי יהודה ושומרון נפוצות שמועות על כך שמספר ניכר של חיילי צה"ל נפלו בשבי היירדנים בעת פעולות כראמה.

רצוני לשאל את כבוד השר:

- א. מה האמת בשמועות אלה?
- ב. האם ידוע לכבוד השר מה או מי המקור לשמועות?

שר-הבטחון מ. דיין:

- א. אין אמת בשמועות.
- ב. לא.

ג. הצעות לסדר-היום

1. תעריפי שיחות חוץ בטלפון באזור כפרי

אקדים כמה נתוני רקע לנושא זה. לפי הצעת התק" ציב לשנת 1968/69, הכנסות הדואר משירותי טלפון הן 197 מיליון לירות, מזה כ-140 מיליון לירות — הכנסות משירותי מקומיות ובין-עירוניות; 43 מיליון לירות — מדמי שכירות; 13 מיליון לירות — מדמי התק" נה.

בארץ פועלים כבר עתה כ-250 אלף קווי טלפונים. מדי שנה בשנה מתווספים, לפי תכנית הדואר, כ-40 אלף טלפונים בממוצע. תוך תש"ש שנים נגיע ל-450 אלף

אבקש את כבוד השר להשיביני:

1. האם נכון הדבר?
2. אם כן — מהי סיבת האיסור?

שר-הבטחון מ. דיין:

1. כן.
2. הערכתי כי אין במעשה זה צורך חיוני ומאידך גיסא עלולים להיות לו הדים שליליים.

15. מעמדם של המשטכנים בחברון ותכנית משרד הבטחון לגביהם

חבר-הכנסת ש. מיקוניס שאל את שר הבטחון ביום כ"ט באייר תשכ"ח (27 במאי 1968):

להלל הידיעות שנתפרסמו בימים האחרונים, כי „מתנחלי חברון“ הועברו ממלון „פארק“ אל בניין המושל הצבאי בחברון, הנני לשאל את כבוד השר:

1. מי החליט על ההעברה הזאת?
2. מה מעמדם של בני קבוצה זו במשכנם החדש?
3. מי מממן את אחזקתם של בני הקבוצה הזאת?
4. מה תכנית משרד הבטחון לגביהם לעתיד לבוא?

שר-הבטחון מ. דיין:

1. שר הבטחון.
2. לומדי ישיבה, זאליהם נספחים גם מספר אנשי שים נוספים המשתייכים לקבוצתם.
3. אינני יודע.
4. למשרדי אין כל תכנית בנושא זה והוא יפעל לפי הנחיות הממשלה.

16. איסור על צנחנים משחררי ירושלים העתיקה לערוך כנס בירושלים ביום שחרור העיר

חבר-הכנסת א. ורדיגר שאל את שר הבטחון ביום כ"ט באייר תשכ"ח (27 במאי 1968):

נציגות מטעם חטיבת הצנחנים שכבשה את ירוש"ל העתיקה הביעה באוזני את מחאתה, על שלא ניתן להם לקיים בירושלים כנס מאורגן עם מפקדיהם ביום שחרור העיר ונפילת מיטב חבריהם.

אי לכך רצוני לשאל:

1. הנכון הוא אשר אמר לי הנציגים הנ"ל?

הי"ר מ. סרדינס:

אנו עוברים לעיף י' בסדר-היום: הצעות לסדר-היום. לראשונה הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת שורש: תעריפי שיחות חוץ בטלפון באזור כפרי. רשות הדיבור לחבר-הכנסת שורש.

שמואל שורש (מפלגת העבודה הישראלית):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה. רצוני להציע לכנסת לחון במדיניות התעריפים לשיחות טלפון, גם שיחות בין-עירוניות וגם שיחות מקומיות, כי הדברים משולבים.